

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei
„Pentru modificarea Regulamentului privind unele aspecte aferente exportului și
importului de numerar și cecuri de călătorie de către bănci, aprobat prin Hotărârea
Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.165/2019”

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Autorul proiectului de act normativ este Banca Națională a Moldovei (BNM).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru modificarea Regulamentului privind unele aspecte aferente exportului și importului de numerar și cecuri de călătorie de către bănci, aprobat prin hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.165/2019” (în continuare – proiectul HCE) este elaborat în temeiul art.51 lit.a) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările ulterioare, art.25 alin.(8) și art.30 alin.(10) din Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.423-429, art.859), cu modificările ulterioare (în continuare – Legea nr.62/2008), art.II din Legea nr.124/2025 pentru modificarea Legii nr.62/2008 privind reglementarea valutară (în continuare – Legea nr.124/2025).
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Elaborarea proiectului HCE este condiționată de necesitatea ajustării Regulamentului privind unele aspecte aferente exportului și importului de numerar și cecuri de călătorie de către bănci cu modificările operate la Legea nr.62/2008 (în special la art.30, 31) prin Legea nr.124/2025. Potrivit prevederilor Legii nr.124/2025 a fost eliminat regimul de autorizare pentru băncile licențiate și băncile nerezidente pentru efectuarea operațiunilor de import în/export din Republica Moldova a numerarului în moneda națională (în vigoare din 12.07.2025). Conform art.II din Legea nr.124/2025, Banca Națională a Moldovei are obligația aducerii actelor sale normative în concordanță cu legea în cauză. De asemenea, proiectul HCE este elaborat pentru realizarea prevederilor Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.306/2025 (Cluster 2 Piața internă, Capitolul 4 Libera circulație a capitalului, anexa A).
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul HCE prevede aducerea în concordanță a prevederilor regulamentului cu prevederile Legii nr.124/2025 care stipulează eliminarea regimului de autorizare pentru efectuarea operațiunilor de import în/export din Republica Moldova (în continuare - RM) a numerarului în moneda națională de către băncile licențiate și băncile nerezidente. Eliminarea autorizării de către BNM a acestor operațiuni reprezintă o măsură de liberalizare a operațiunilor valutare de capital,

recomandate de către experții Fondului Monetar Internațional pentru prima etapă de liberalizare, urmare asistenței tehnice desfășurate în perioada 30.05-12.06.2024.

Prin proiectul HCE se propune a fi abrogate prevederile ce țin de:

- efectuarea de către bănci a operațiunilor de import în RM sau de export din RM a numerarului în moneda națională (în sumă ce depășește 100 000 de lei moldovenești) cu autorizarea BNM;
- modul de eliberare de către BNM băncilor licențiate și băncilor nerezidente a autorizațiilor pentru exportul și importul din/în Republica Moldova de numerar în moneda națională;
- depunerea cererii de eliberare a autorizației și a documentelor care se anexează la cerere;
- obligația prezentării autorizației BNM organelor vamale, precum și obligația prezentării/deținerii de către bănci a fotocopiei autorizației BNM pentru operațiunile de import/export de numerar în moneda națională.

Eliminarea regimului de autorizare nu va avea impact asupra cerinței de raportare a operațiunilor de import în/export din RM al numerarului în lei moldovenești efectuate de către bănci, în baza raportului ORD 4.9 „Numerarul importat în/exportat din Republica Moldova de către bănci” (Anexa nr.12 la Instrucțiunea cu privire la raportarea unor operațiuni valutare de către băncile licențiate, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al BNM nr.11/2009). Or, rapoartele în cauză sunt necesare pentru analiza situației pe piața valutară a RM, precum și pentru evaluarea potențialelor riscuri legate de circulația capitalului.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Având în vedere necesitatea aducerii Regulamentului privind unele aspecte aferente exportului și importului de numerar și cecuri de călătorie de către bănci în concordanță cu prevederile Legii nr.124/2025, alte opțiuni alternative nu au fost examinate.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu este aplicabil.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul HCE nu prevede cheltuieli din contul bugetului public național.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Eliminarea regimului de autorizare pentru efectuarea exportului și importului din/în Republica Moldova de numerar în moneda națională de către băncile rezidente și nerezidente va avea un impact pozitiv asupra băncilor. Astfel, băncile nu vor avea obligația de a prezenta la BNM setul de documente pentru obținerea autorizației, precum și de a prezenta organelor vamale originalul autorizației BNM, fapt care va reduce perioada de timp și costurile financiare alocate pentru operațiunile în cauză.

4.4. Impactul social

Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Potrivit art.5 alin.(6) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, în coroborare cu art.1 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, analiza impactului de reglementare nu se efectuează în privința actelor normative din domeniul financiar (bancar și nebancar).
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Proiectul HCE nu este supus expertizei de compatibilitate, deoarece nu transpune expres prevederi ale legislației UE. Totodată, prin proiectul HCE, actul normativ se aduce în concordanță cu modificările operate la Legea nr.62/2008, prin Legea nr.124/2025, scopul căreia a fost alinierea cadrului juridic național la prevederile art.63 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, care presupune eliminarea restricțiilor asupra mișcărilor de capital.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul HCE este supus avizării și consultării publice, fiind plasat pe pagina web a BNM (www.bnm.md), la compartimentul „Legislație”, rubrica „Transparență decizională”, conform prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional și ale Regulamentului privind asigurarea transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor Băncii Naționale a Moldovei (aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr.346/2024).
7. Concluziile expertizelor
Potrivit art.37 alin.(5) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, actele normative emise de Banca Națională a Moldovei nu se supun expertizei juridice a Ministerului Justiției. Totodată, luând în considerare prevederile art.11 alin.(3³) din Legea nr.548/1995, Banca Națională a Moldovei va solicita o opinie cu caracter consultativ din partea Ministerului Justiției pe marginea proiectului HCE. Conform art.36 alin.(5) din Legea nr.100/2017, proiectul HCE a fost supus expertizei anticorupție în cadrul Băncii Naționale a Moldovei, în urma căreia factori și riscuri de corupție nu au fost identificate.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul HCE este corelat cu prevederile actelor normative cu care se află în conexiune, iar modificările propuse nu afectează concepția generală a Regulamentului privind unele aspecte aferente exportului și importului de numerar și cecuri de călătorie de către bănci.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Nu au fost identificate măsuri speciale necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ.